

Přednáška č. 9

Hodnocení veřejných zakázek

Úvod do veřejných zakázek a věcné hodnocení

Dělení veřejných zakázek

- Veřejná zakázka:
 - Na stavební práce
 - Na dodávky
 - Na služby
-

Realizace projektu

- Okamžik hodnocení
 - Výběr projektu – veřejná volba
 - Hodnocení způsobu řešení – veřejná zakázka
-

Technická x alokační efektivnost

Veřejná volba – alokační efektivnost

Veřejné zakázky – technická efektivnost

Definice:

- Technicky efektivní řešení je při dosažení požadovaného výstupu s co nejnižšími náklady
-

Způsoby hodnocení

- Hodnocení formální
 - Kontrola úplnosti
 - Kontrola náležitostí nabídky
 - Kontrola splnění podmínek
 - Hodnocení věcné
 - Hodnocení samotné nabídky
 - Cena
 - Další hodnotící kritéria
-

Hodnocení nabídek dle ceny

□ Cena

- Dle § 78 odst. 1 písm. b) zákona o veřejných zakázkách
 - Základní způsob hodnocení
-

Kritérium hodnocení

$$C \rightarrow \min$$

Kde C je nabízená cena za realizaci veřejné zakázky

Výhody hodnocení pouze podle ceny

- Výhody
 - Jednoduchost
 - Přehlednost
 - Transparentnost
 - Rychlost
 - Objektivní !!!!
-

Nevýhody hodnocení pouze podle ceny

□ Nevýhody

- Zohlednění pouze jednoho kritéria při realizaci
 - Omezená použitelnost u služeb
 - Cena jako taková má vypovídající hodnotu o nabízeném plnění – je nosičem informací
 - Obecný odpor k používání – objektivní
-

Podmínky použití

- Přesná specifikace předmětu plnění
 - Podmínka hospodářské soutěže
 - Problém u služeb
 - Zákaz odkazu na konkrétní značky
 - Ochota používat
 - Prostředí veřejných zakázek
-

Hodnocení nabídek dle ekonomické výhodnosti

- Ekonomická výhodnost nabídky
 - Dle § 78 odst. 1 písm. a) zákona o veřejných zakázkách
 - Výrazně častěji používaný způsob hodnocení
-

Kritérium hodnocení

□ Vícekriteriální hodnocení

- Vždy je součástí cena
 - Jakákoliv další kritéria vztahující se k nabídce (viz. např. Rozhodnutí ÚOHS S117/05)
 - Naproti tomu hodnocení kvalifikace a § 50 odst. 4 zákona o veřejných zakázkách
-

Kritérium hodnocení

- Variantní dle vyjádření zadavatele - bodové
 - Maximalizace bodového ohodnocení
 - Minimalizace záporných bodů
 - Požadavek pouze popsat způsob hodnocení
 - Dříve vyhláška 240/2004 Sb. – dnes stále nejvíce využívaný systém
-

Dílčí hodnotící kritéria

- Objektivní x subjektivní
 - Výčet je demonstrativní – není konečný
 - Není stanoven poměr
 - Není stanoveno, která se mohou kdy použít
 - Snadný způsob manipulace s výsledkem
 - Obtížně vyjádřitelná
-

Objektivní hodnotící kritéria

- Jsou vyčíslitelná v nabídce
 - Cena
 - Záruční doba
 - Termín plnění
 - Smluvní pokuta
 - Provozní náklady
 - návratnost nákladů
 - Apod.
-

Subjektivní hodnotící kritéria

- Hodnotí zadavatel
 - Technická úroveň nabízeného plnění
 - Kvalita
 - Estetické a funkční vlastnosti
 - Zabezpečení dodávek
 - Vlastnosti plnění z hlediska vlivu na životní prostředí
 - Apod.
-

Základní způsob hodnocení

- Vychází ze zrušené vyhlášky 240/2004 Sb.
 - Pro hodnocení nabídek použije hodnotící komise bodovací stupnici v rozsahu 0 až 100. Každé jednotlivé nabídce je dle dílčího kritéria přidělena bodová hodnota, která odráží úspěšnost předmětné nabídky v rámci dílčího kritéria.
-

Způsob hodnocení

- Pro číselně vyjádřitelná kritéria, pro která má nejvhodnější nabídka maximální hodnotu kritéria, například doba záruky, výše smluvní pokuty, získá hodnocená nabídka bodovou hodnotu, která vznikne násobkem 100 a poměru hodnoty nabídky k hodnotě nejvhodnější nabídky.

Počet	Hodnota nabídky
bodů = 100 *	-----
Kritéria	Hodnota nejvhodnější nabídky

- Maximalizační kritérium
-

Způsob hodnocení

- Pro číselně vyjádřitelná kritéria, pro která má nejvhodnější nabídka minimální hodnotu kritéria, například cena nabídky, doba provádění, získá hodnocená nabídka bodovou hodnotu, která vznikne násobkem 100 a poměru hodnoty nejvhodnější nabídky k hodnocené nabídce.

$$\text{Počet bodů} = 100 * \frac{\text{Hodnota nejvhodnější nabídky}}{\text{Hodnota nabídky}}$$

- Minimalizační kritérium
-

Výhody x nevýhody

□ Výhody

- Proporcionální hodnocení nabídek proti sobě
- Jednoduchý na vyhodnocení
- Při správném nastavení je „neprůstřelný“

□ Nevýhody

- Obtížné objektivní nastavení hodnotících kritérií obecně
 - Zneužitelný přes subjektivní kritéria
 - Bodová hodnota záleží na tom, co nabídnou ostatní uchazeči
-

Příklady nesprávného použití

- ❑ Velký důraz na subjektivní kritéria
 - ❑ Použití nerelevantního kritéria
 - ❑ Velká váha na nedůležitém dílčím kritériu
-

Příklady správného použití

- ❑ Omezená váha subjektivního kritéria
 - ❑ Kritéria vztahující se k nabídce
 - ❑ Intervalové omezení některých kritérií
(záruka, smluvní pokuta, apod.)
 - ❑ Zvážení přílišného dělení kritérií
-

Formální hodnocení

- Okamžik hodnocení
 - Má několik částí
 - Hodnotí se relativně samostatné části – hodnotí se odděleně
 - Následky porušení vychází z okamžiku hodnocení
-

Úplnost nabídky

- Hodnocení dle § 71 odst. 8 zákona
 - Jazyk nabídky
 - Podpis oprávněné osoby
 - Nabídka obsahuje všechny dokumenty požadované v zákoně a zadávací dokumentaci – kontroluje se pouze, zda v nabídce **je** požadovaný dokument !!!! – nikoliv jeho věcná správnost
 - Nesplňuje
 - Vyřazena a vyloučena – není moc šancí na obranu
 - Zadavatelé zde vylučují i proto, že dokument není dle požadavků – chyba
-

Hodnocení kvalifikace

- ❑ Základní kvalifikační předpoklady
 - ❑ Profesní kvalifikační předpoklady
 - ❑ Ekonomické a finanční kvalifikační předpoklady
 - ❑ Technické kvalifikační předpoklady
-

Soulad s požadavky zadavatele

- Soulad s požadovaným předmětem
 - Soulad s obchodními podmínkami
 - Otázkou je, pokud dodrží požadavky a přidám si něco, co nebylo upraveno (smluvní pokuta)
 - Nelze sankcionovat za nedodržení počtu kopií, řazení dokumentů či špatný slovosled u prohlášení
-

Další systémy hodnocení nabídek

□ Minulost

- Ze zákona jeden systém hodnocení – celkem přehledný a transparentní (☺)

□ Současnost

- Dnes možnost zadavatele zvolit si systém – povinnost popsat ho v zadávací dokumentaci
 - Vede k poměrně nepřehledné situaci
-

Používané systémy

- ❑ Systém bodující podle pořadí v kritériích
 - ❑ Systém záporných bodů
 - ❑ (ne)systém přidělování bodů zadavatelem dle splnění požadavků
 - ❑ Apod. (záleží pouze na zadavateli, jaký systém hodnocení popíše)
-

System bodující dle pořadí

- Body závisí na počtu nabídek a pořadí
 - Příklad – 2 hodnotící kritéria (váha 60% a 40%), celkem podány 4 nabídky. Přiřazení bodů bude 60, 45, 30, 15 dle pořadí v prvním kritériu a 40, 30, 20, 10 dle pořadí v druhém kritériu – nezáleží na nabízené hodnotě, rozhoduje pořadí.
 - Pokud bude rozdíl v ceně činit u 6 mil. nabídky 500,- Kč nebo 500.000,- Kč rozdíl bude stejný (15 bodů)
-

System záporných bodů

- Váha x pořadí = počet bodů
 - Příklad – viz. předchozí. Vyhodnocení pak bude 60, 120, 180, 240 pro první kritérium a 40, 80, 120, 160 bodů pro druhé kritérium.
 - Vítězem je ten, kdo získá nejméně záporných bodů
-

System splnění požadavků

- Vyjmenovány požadavky spolu s bodovým ohodnocením
 - Uchazeč pouze navrhne hodnoty a zadavatel mu přidělí body (asi podle pořadí ?)
 - Typické pro zakázky malého rozsahu
-

Důsledky

- ❑ Vede k rozmachu používání systémů, které umožňují zvýhodnit uchazeče
 - ❑ Snaha obcházet systém ze strany uchazečů
 - ❑ Nedostatečná specifikace procesu hodnocení – vede k námitkám a protahování procesu
-

Proč je více systémů?

- Oficiální důvod
 - Větší variabilita hodnocení

 - Neoficiální důvod
 - Lepší manipulovatelnost se zakázkami
-

Možnosti řešení

- Dílčí možností je znovu zavést původní systém jako povinný
 - Řeší se pouze částečně
 - Pořád možnost subjektivního hodnocení
 - Přimět zadavatele k tomu, aby se sami chovali efektivně
 - Elektronická aukce
 - Dynamický nákupní systém
-

Srovnání s původním hodnocením

□ Původní systém

- Zohledňuje vzájemně nabízené hodnoty
- Je poměrně jasný
- Ovlivnit lze přes subjektivní kritéria

□ Jiné systémy

- Nezohledňují nabídky vzájemně
 - Umožňují přidělovat body dle „uvážení“
 - Snadněji se manipulují
-